

POSTANOWIENIE

Dnia 10 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **H. M.**

skazanego za czyn z art. 158 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 10 września 2020 r.

zażalenia obrońcy skazanego na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 2 lipca 2020 r. w przedmiocie odmowy przywrócenia terminu

do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia

wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 10 marca 2020 r.,

w sprawie o sygn. akt IX Ka (...)

postanowił zmienić zaskarżone postanowienie przez:

1. przywrócenie skazanemu H. M. terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem Sądu Okręgowego w K. z dnia 10 marca 2020 r., sygn. akt IX Ka (...);

2. uznanie, że złożony wniosek o sporządzenie i doręczenie odpisu tego wyroku wraz z uzasadnieniem jest skuteczny.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. w dniu 10 marca 2020 r. ogłosił wyrok w sprawie H. M. (sygn. akt IX Ka (...)).

W dniu 18 marca 2020 r. do Sądu Okręgowego w K. wpłynął drogą elektroniczną, na adres e – mail: (...), wniosek H. M. o doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 10 marca 2020 r., w sprawie o sygn. akt II K (...).

Zarządzeniem z dnia 20 marca 2020 r. Zastępca Przewodniczącego IX Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w K. zobowiązał H. M. „do usunięcia w terminie 7 dni braków formalnych wniosku datowanego na 18 marca 2020 r. o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 10 marca 2020 r. poprzez wskazanie czy dotyczy on całości wyroku czy też niektórych czynów bądź też jedynie rozstrzygnięcia o karze i o innych konsekwencjach prawnych oraz podpisania wniosku w terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego pisma, pod rygorem uznania go bezskutecznym”.

Wezwanie to zostało wysłane do skazanego w dniu 8 maja 2020 r. natomiast nie ma informacji w aktach sprawy o terminie doręczenia tego pisma adresatowi.

W dniu 19 maja 2020 r. do Sądu Okręgowego w K. wpłynęło pismo H. M., w którym wskazał, że wniosek z dnia 18 marca 2020 r. miał na celu spowodowanie sporządzenia uzasadnienia całego wyroku.

Zarządzeniem z dnia 27 maja 2020 r. Zastępca Prezesa Sądu Okręgowego w K. odmówił przyjęcia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 10 marca 2020 r., wniesionego przez skazanego H. M. , jako złożonego po terminie.

W dniu 10 czerwca 2020 r. do Sądu Okręgowego w K. wpłynął wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jego złożenia pochodzący od obrońcy skazanego.

Postanowieniem z dnia 2 lipca 2020 r. Sąd Okręgowy w K. odmówił obrońcy oskarżonego adw. W. C. przywrócenia terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 10 marca 2020 r., w sprawie o sygn. akt IX Ka (...).

Zażalenie na to postanowienie wniósł obrońca H.M., zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie art. 126 § 1 k.p.k. poprzez bezzasadne uznanie, że oskarżony nie dotrzymał terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie ze swojej winy.

W konkluzji autor środka odwoławczego wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez przywrócenie oskarżonemu terminu do wniosku

o uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 10 marca 2020 r. wydanego wobec H. M. w sprawie IX Ka (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się zasadne.

Zgodnie z treścią art. 126 § 1 k.p.k. o przywrócenie przekroczonego terminu zawitego można ubiegać się w sytuacji, gdy jego niedotrzymanie nastąpiło z przyczyn niezależnych od strony procesowej. W tym celu, w ciągu 7 dni od daty ustania przeszkody uniemożliwiającej zachowanie terminu należy złożyć wniosek (do organu, przed którym należało dokonać czynności) o przywrócenie terminu zawitego.

W rozpoznawanej sprawie obrońca skazanego wykazał, że brak zachowania terminu wynikał z okoliczności niezależnych od H. M. . Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, iż nie można odmówić racji skarżącemu, ponieważ sytuacja zaistniała w marcu 2020 r., tj. wprowadzenie stanu zagrożenia epidemicznego ogłoszonego z powodu COVID-19, powinna zostać uznana za sytuację nadzwyczajną, bardzo utrudniającą, a nawet uniemożliwiającą podjęcie określonej czynności procesowej z zachowaniem terminu zawitego. Trzeba mieć na uwadze, że od tego momentu szereg urzędów, w tym poczta i sądy, prowadziło działalność w znacznie ograniczonym zakresie. Realia te nie ominęły także H. M. , który w dniu 17 marca 2020 r. nie został wpuszczony do budynku Sądu Okręgowego w K. , celem złożenia odpowiedniego pisma procesowego. Nie udało mu się też nadać wniosku o sporządzenie na piśmie uzasadnienia i doręczenia uzasadnienia wyroku w placówce pocztowej, ze względu na ograniczone godziny urzędowania Poczty Polskiej. Wszystkie te powszechnie znane okoliczności, nie mogą pozostawać bez wpływu na ocenę realizacji uprawnienia przysługującego H. M. . Niewątpliwie skazany starał się wyczerpać szereg możliwości do złożenia wniosku w terminie. Wysłanie przez niego wniosku drogą elektroniczną było ostatnią próbą, jaka mogła przynieść oczekiwany efekt procesowy. Uczynił to wprawdzie 18 marca 2020 r., a więc dzień po upływie terminu, jednak Sąd Najwyższy uznaje za wiarygodne, iż było to spowodowane brakiem wiedzy o możliwości skorzystania z takiego rozwiązania. Znamienne jest i to, że Zastępca Przewodniczącego IX Wydziału

Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w K., analizując elektroniczny wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku na piśmie i doręczenie go H. M. , nie zakwestionował przekroczenia terminu, lecz nakazał uzupełnienie braków formalnych w postaci uzupełnienia podpisu i określenia w jakim zakresie uzasadnienie miałyby zostać sporządzone. Istotne jest przy tym, że ekspedycja tego zarządzenia zajęła pracownikom sekretariatu wydziału bardzo wiele dni, co też wydaje się usprawiedliwione szczególną sytuacją epidemiczną. O skrupulatności skazanego świadczy, że mimo istniejącej sytuacji tę powinność prawidłowo zrealizował. Dopiero w późniejszym czasie, nie bacząc na szczególne okoliczności zaistniałe od momentu wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego w Polsce i bardzo utrudniony dostęp do wszystkich urzędów państwowych, zwrócono uwagę na przekroczenie terminu i bez pogłębionej analizy, odmówiono przyjęcia pisma procesowego.

Zdaniem Sądu Najwyższego, nie może zatem zostać zaaprobowane twierdzenie, że H. M. mógł swobodnie zrealizować przysługujące mu uprawnienie, w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyroku w jego sprawie.

W tych warunkach zaistniały podstawy do przyjęcia, że niezachowanie terminu do dokonania czynności procesowej nastąpiło z przyczyn niezależnych od osoby uprawnionej do jej dokonania.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.